Gemeente Amsterdam
Oost

Gebiedsplan 2021
IJburg, Zeeburgereiland

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied IJburg, Zeeburgereiland en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2021 gaat doen.

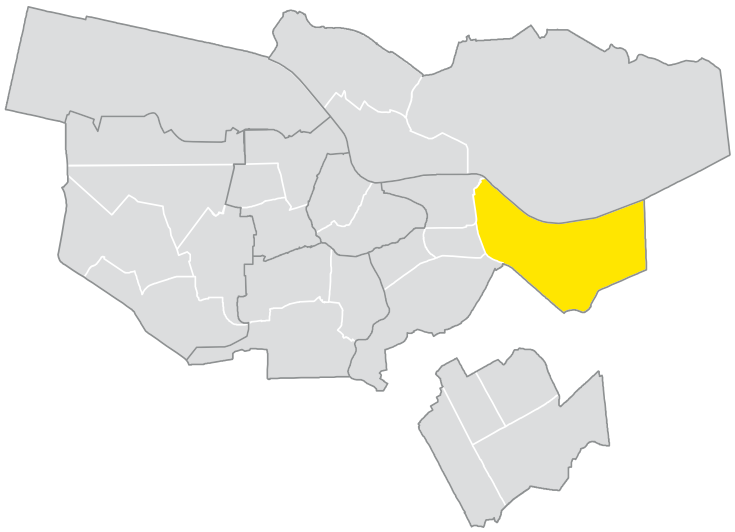

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022 4

Focusopgave 1 Alle jeugd doet mee 6

Focusopgave 2 Diemerpark vernieuwen en onderhouden 9

Focusopgave 3 Sterkere Buurtverbinding 12

Focusopgave 4 IJburg aan het Water 15

Focusopgave 5 Vergroenen en verduurzamen 18

Focusopgave 6 Sterke lokale economie en werkgelegenheid 20

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. Net als vorig jaar brengen we in de gebiedsplannen focus door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering.
De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Totstandkoming gebiedsplan 2021

Gebiedsteams hebben, samen met bewoners, ondernemers en andere partners in de buurt, de focusopgaves uitgewerkt tot concretere projecten voor 2021. Het gebiedsgericht werken, dat we het hele jaar door doen, hebben we in het gebiedsplan verzilverd. Vanwege Corona zijn deze doorlopende contacten met bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers uit de buurten noodgedwongen hoofdzakelijk online geweest. Toch zijn online zo veel mogelijk ideeën voor het komende jaar verzameld en uitgewerkt in voorliggende gebiedsplan. Daarbij is dit jaar ook het gesprek met de directies binnen de gemeente Amsterdam en met woningcorporaties nadrukkelijker gezocht, met het oog op soepele samenwerking in de uitvoering.

Naast het gebiedsplan zijn er subsidieregelingen voor (eenmalige) activiteiten die helpen de buurt te verbeteren of betrokkenheid onder bewoners bevorderen. En we bieden mogelijkheden voor maatschappelijke initiatief. Buurtbouwen, democratie en participatie zijn essentiële elementen van onze werkwijze. Ook in 2021 maken we geld vrij voor Oost Begroot, de pilot Burgerbegroten die in 2020 is gestart. Omdat we geloven in de samenwerking meer ruimte en zeggenschap van en door bewoners over hun leefomgeving onze stad beter maakt.

Samenvatting

Net als vorig jaar zal in 2021 veel aandacht gaan naar de jeugd en naar vernieuwing van het Diemerpark. Het versterken van contact tussen buren blijft in dit nieuwe stuk stad een belangrijke opgave, evenals het streven naar optimaal gebruik van de openbare ruimte, waaronder de oevers. Ook vergroening hoort daarbij. Inzet op duurzaamheid krijgt dit jaar een extra impuls. De gevolgen van de coronamaatregelen zijn aanleiding voor extra aandacht voor de lokale economie.

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022

Iedere vier jaar stelt de gemeente samen met bewoners, ondernemers en partners per gebied een agenda op. De gebiedsagenda laat zien wat we in die periode gezamenlijk in een gebied willen bereiken. We gebruiken de agenda om de gebiedsspecifieke opgaven goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Aan de hand van maximaal 6 prioriteiten per gebied worden de belangrijkste thema's voor dat gebied zichtbaar gemaakt. In het gebiedsplan worden de prioriteiten jaarlijks vertaald naar concrete opgaven en activiteiten waar we samen met bewoners, ondernemers en partners mee aan de slag gaan. Hieronder volgt een korte beschrijving van de prioriteiten uit de gebiedsagenda 2019-2022. Wilt u de gebiedsagenda in zijn geheel lezen of meer weten over het gebiedsgericht werken in Amsterdam? Klik dan op deze link. https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/stadsdelen/gebiedsgericht/gebiedsagenda/

Prioriteit 1: Goede bereikbaarheid waarborgen

De bereikbaarheid van het gebied met openbaar vervoer, auto en fiets is niet optimaal.
Door de ontwikkeling van Zeeburgereiland en IJburg 2e fase zal het aantal bewoners de komende 10 jaar verdubbelen, met toenemende verkeersdruk tot gevolg. Dat vraagt om tijdige oplossingen met oog voor het milieu. Ook de verkeersveiligheid en de toegankelijkheid van de buurten mogen niet over het hoofd worden gezien.

Prioriteit 2: Een ruimer aanbod van kunst, cultuur, sport en sociale voorzieningen in de wijk

Het aanbod van voorzieningen en activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en (water)sport op IJburg en op Zeeburgereiland is te beperkt en de culturele en sociale voorzieningen in de stad liggen te ver weg. Het streven is om bij de ontwikkeling van de nieuwe woonbuurten de realisatie van voorzieningen gelijke tred te laten houden met de woningbouw.

Prioriteit 3: Veilig en prettig samenleven in een nieuwe gemengde wijk

In een nieuw stedelijk gebied is verbondenheid tussen buurtbewoners niet vanzelfsprekend. Dertien procent van de IJburgers van 19 jaar of ouder geeft aan zich ernstig eenzaam te voelen. Kenmerkend voor deze buurt is dat er veel mensen met verschillende leefstijlen door elkaar heen wonen en dat het aantal jongeren toeneemt.
Hoewel het gebied volgens objectieve cijfers steeds veiliger wordt, blijven veel mensen zich onveilig voelen. Dit alles vraagt om inspanningen van alle partners in het gebied om de sociale structuren op te bouwen en de leefbaarheid te vergroten.

Prioriteit 4: Ruime kansen voor de vele kinderen en jongeren in het gebied

Kinderen en jongeren maken op IJburg een derde uit van het totale aantal inwoners. en de groep van 15 tot 19 jaar neemt tot 2025 met de helft toe. De Sportheldenbuurt krijgt vooral veel jongeren op bezoek, door de aanwezigheid van twee vo-scholen, de grootste skatebaan van de stad en de sportvelden. Al met al voldoende aanleiding om ons in te zetten voor de jeugd!

Prioriteit 5: Groen en duurzaam IJburg en Zeeburgereiland

De nieuwe buurten en betrokken, actieve bewoners van IJburg en Zeeburgereiland bieden volop kansen voor het doorvoeren van ambities op het gebied van vergroening en verduurzaming. In de nieuw te ontwikkelen buurten van dit groeigebied kan duurzaamheid van begin af aan een rol spelen bij de plannen.

Prioriteit 6: Sterke lokale economie

Het winkelbestand op IJburg is nog altijd kwetsbaar, maar de aantrekkende economie en de woonbuurten die in hoog tempo worden gebouwd, bieden veel kansen voor lokale ondernemers. Op hun beurt kunnen zij een bijdrage aan de wijk leveren in de vorm van sociaal ondernemen. Voor een sterk ondernemersklimaat is het van belang dat de ondernemers samenwerken en zich verenigen. Ondernemers hebben ook baat bij meer bezoekers op IJburg.

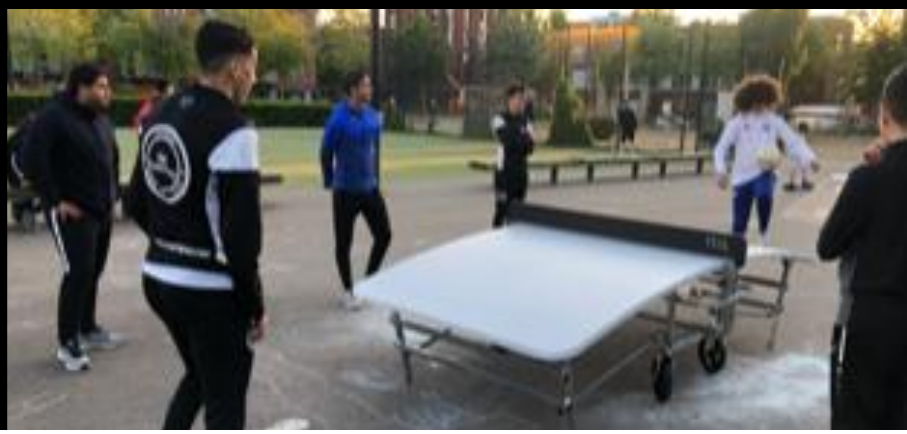

Focusopgave 1
Alle jeugd doet mee

Aanleiding

Het percentage kinderen en jongeren is op IJburg, Zeeburgereiland hoger dan waar ook in Amsterdam: bijna een derde van de bevolking is jonger dan 18 en dat aandeel blijft de komende jaren groeien. In 2018 waren er bijna 8.000 jongeren jonger dan 18; dat aantal zal in 2022 stijgen naar ruim 9.200. Deze grote groep Amsterdammers verdient onze speciale aandacht!

Beschrijving focusopgave

Focus jeugd is een drie jarige focusopgave. 2021 is het tweede jaar, waarin we voortborduren op de resultaten en gekozen aanpak van 2020.
We willen de jeugd van IJburg, Zeeburgereiland een omgeving bieden waarin zij hun talenten ten volle kunnen ontplooien. Dat betekent dat er in deze wijken meer voorzieningen en activiteiten nodig zijn die specifiek gericht zijn op de jeugd, zodat iedereen de kans krijgt om mee te doen.
Ook vinden we het van belang om jongeren meer te betrekken bij de ontwikkelingen in hun wijk en deze groep meer zeggenschap te geven. Zo krijgen jongeren meer redenen om trots te zijn op en zich in te zetten voor hun omgeving. Hiermee willen we een gevoel van eigenaarschap creëren. Jeugdoverlast blijven we aanpakken door een combinatie van preventie en repressie. De jeugd die nu opgroeit willen we zo goed mogelijk kennen, zodat tijdig bijgestuurd kan worden als dat nodig is.

Beoogde doelen

- Ik kan zelf meedoen: Jongeren denken zelf mee over wat er nodig is en voeren zelf activiteiten uit.
- Ik woon in een leuke buurt: Jongeren hebben genoeg te doen op IJburg en Zeeburgereiland en iedereen kan zich ontwikkelen en meedoen.
- Ik ben een goede buur: Jongeren maken op een positieve manier gebruik van de openbare ruimte en houden rekening met de buurt.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Kansengelijkheid
- Participatief en digitaal
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 4: Ruime kansen voor de vele kinderen en jongeren in het gebied
- Prioriteit 2: Een ruimer aanbod van kunst, cultuur, sport en sociale voorzieningen in de wijk
- Prioriteit 3: Veilig en prettig samenleven in een nieuwe gemengde wijk

Wat gaan we doen en met wie

Ik kan zelf meedoen: Vanuit het stadsdeel stimuleren we het om eigenaarschap en zeggen schap te geven aan jongeren. We geven jongeren de gelegenheid om zich uit te spreken over wat zij willen met hun wijk, door op Zeeburgereiland een wijkraad op te richten, in samenwerking met Vreedzaam, de talententent van Dynamo en de scholen. Het gaat om creëren van eigenaarschap, zodat jongeren zich mede verantwoordelijk kunnen voelen voor de eigen buurt. Jongeren op IJburg steunen en stimuleren we om zelf, in samenwerking met partners, actief een community te vormen. De jongeren community denkt na over hoe zij naar hun buurt kijken en over wat zij belangrijk vinden. Ze werken aan projecten die zij zelf organiseren, met een eigen budget waarover de jongeren mogen beslissen. Het doel van de jongeren community is dat jongeren handvatten aangereikt krijgen, zodat ze zelf invloed kunnen uitoefenen in hun wijk. Het streven is een gemengde groep jongeren die verbonden is met elkaar door de verschillende thema's en activiteiten. Ook zijn hierbij werkervaringsplekken gecreëerd voor twee jongeren die wonen op IJburg.
De jongerenwerklocatie Q&A in de Witte Kaap is ook bezig met jongerenparticipatie. De jongerenwerkers betrekken jongeren actief bij de invulling en programmering van de activiteiten op deze locatie.

Ik woon in een leuke buurt: Op IJburg zorgen we ook voor meer voorzieningen en activiteiten voor de jeugd die aanvullend zijn op het bestaande aanbod. Het behoefteonderzoek dat in het voorjaar van 2020 onder partners is uitgevoerd heeft het belang van communicatie met jeugd onderstreept. De behoefte aan plekken waar jongeren in de openbare ruimte kunnen zijn zonder overlast te veroorzaken is bevestigd en zal blijvende inzet vragen. Ouderbetrokkenheid en aandacht voor stages en werk zijn naar aanleiding van het onderzoek aan het programma toegevoegd evenals preventieve inzet op jeugd jonger dan 15 jaar. Waar mogelijk verbinden we eigenaren van beschikbare multifunctionele ruimtes in scholen of elders aan initiatiefnemers die op zoek zijn naar een ruimte voor hun activiteit.

Ik ben een goede buur: We willen nog meer in gesprek met jongeren ook bij overlast, zodat we nog beter zicht krijgen op oorzaken en oplossingen. In deze situaties werken we nauw samen met afdelingen binnen de gemeente en externe partners. Uiteraard altijd met betrokkenen in het gebied. Onder meer

gezamenlijke inzet bij de Willibrordschool, de Oeverzeggestraat, het Ed Pelsterpark en de Pampuslaan. We delen positieve berichten over activiteiten en projecten voor een door jongeren.

Activiteiten

- **Programma Focus op jeugd:**

  We zetten de uitvoering van het programma Focus Jeugd voort. Jongeren komen zo veel mogelijk zelf aan zet en we zoeken nog meer het gesprek met jongeren en de actieve inbreng van henzelf op. Dit doen we door:

  - Ik kan zelf meedoen:
    - Opzetten jongeren community IJburg en Wijkraad Zeeburgereiland gericht op eigenaarschap en zeggenschap voor jongeren
    - Twee werkervaringsplekken voortzetten
    - Budget beschikbaar voor projecten van jongeren, die zij zelf aandragen.

  - Ik woon in een leuke buurt:
    - Realiseren van meer voorzieningen en activiteiten voor de jeugd die aanvullend zijn op het bestaande aanbod.
    - Alert zijn op mogelijke ruimtes voor activiteiten en ondersteuning bij het zoeken van ruimte voor activiteiten door initiatiefnemers.
    - Versterken van ouderbetrokkenheid door een bredere oudergroep te proberen te bereiken, betere doorverwijzing naar bestaand aanbod bij specifieke vragen en door op zoek te gaan naar mogelijkheden om ouders meer te betrekken bij de leefwereld van hun kinderen op straat.
    - Inzetten voor de groeiende behoefte aan stages en werk onder jongeren
    - Preventieve inzet op jeugd jonger dan 15 jaar.

  - Ik ben een goede buur:
    - Opzoeken van gesprek met jongeren, ook over wat er voor nodig is om de openbare ruimte te gebruiken zonder overlast te veroorzaken.
    - Nauwe samenwerking bij overlastsituaties. Onder meer gezamenlijke inzet bij de Willibrordschool, de Oeverzeggestraat, het Ed Pelsterpark en de Pampuslaan.
    - Initiatieven ondersteunen gericht op positieve betrokkenheid van jongeren bij de buurt.
    - Positieve verhalen vertellen over activiteiten en projecten voor en door jongeren.

  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam.

Focusopgave 2
Diemerpark vernieuwen en onderhouden

Aanleiding

Het Diemerpark, een uitloper van de Diemerscheg, ligt als groene buffer tussen de verstedelijkte gebieden Diemen, IJburg, Indische Buurt en Zeeburgereiland. Het park vervult een groot aantal functies. Er is een openbaar gemeentelijk sportpark, waarvan intensief gebruik wordt gemaakt, onder andere door een voetbal- en een hockeyvereniging. Beide sportverenigingen hebben een flinke wachtlijst en vragen al jaren om uitbreiding van de faciliteiten. Het park beschikt ook over een zwemstrand en trekt het hele jaar door veel bezoekers, waaronder hardlopers, wandelaars en hondenuitlaters. Tegelijkertijd is het park – dat de Amsterdam Rijnkanaal Zone omvat (ARK zone) – een gebied met belangrijke natuurwaarden; het vormt dan ook onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De variëteit in flora en fauna is bijzonder groot, waardoor dit park zich onderscheidt van de andere parken binnen Amsterdam. De ondergrond is zeer complex vanwege de aanwezige voormalige vuilnisbelt en stelt veel eisen aan het gebruik en beheer.

We zien dat het aantal gebruikers toeneemt en die trend zal zich voortzetten vanwege de uitbreiding van het aantal woningen in het aangrenzende gebied. Dat brengt risico's met zich mee voor de ecologische waarde. Ook is het beheer van het park niet afgestemd op dit intensieve gebruik en er is achterstallig onderhoud aan zaken als bebording, paden en straatmeubilair.

Beschrijving focusopgave

Om te zorgen voor een goede balans tussen de gebruiksfuncties, het belang van het park als sportlocatie en behoud van de natuur is in 2020 onderzoek gedaan naar verschillende varianten. Op basis hiervan is een uitvoeringsplan opgesteld. Daarin staat dat het sportpark wordt uitgebreid tot 10 velden, en tegelijkertijd beter wordt ingepast in het landschap en de ecologie. Basis hiervoor is een bestuursopdracht van wethouders Sport, Ruimte en Duurzaamheid en stadsdeel Oost. Er is specifiek aandacht voor de lastige

opgave verkeer en parkeren. Er zijn diverse plannen gemaakt om de natuurwaarden van het park, met name in de ARK zone beter te beschermen, waarbij wel mogelijkheden worden gecreëerd om meer zicht te hebben op de natuur (bijvoorbeeld een uitkijkpunt of een loopbrug). Het hondenuitlaat gebied wordt aangepast, hierover is overleg geweest met diverse groepen hondenbezitters, vrienden van het Diemerpark en de vogelwerkgroep.

Beoogde doelen

- Uitvoeren van de plannen die in 2020 zijn gemaakt en die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden: aanleggen van 2 tijdelijke (halve) sportvelden, aanpassen hondenuitlaatgebied en beschermen natuur.
- Systematisch oppakken van het beheer en onderhoud. De beheerplannen worden geactualiseerd. Daarvoor wordt een beheercommissie met partners ingesteld, die regelmatig een schouw houdt om concrete verbeterpunten te verzamelen.
- Uitvoeren projectplan voor realisatie definitieve sportvelden, afhankelijk van besluitvorming en financiering en andere lange termijn ingrepen.
- De randgebieden van het Diemerpark beter betrekken bij het Diemerpark, zodat de verbindingen met de omgeving verbeterd worden - dit gaat om het 'staartstuk' richting Muiden/Diemen, de aansluiting met Rieteiland Oost en om de Diemerzeedijk richting Steigereiland, waar het wegprofiel verbreed wordt in verband met toegenomen verkeer (fietsers, wandelaars, bestemmingsverkeer).

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Gezonde en duurzame stad
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 4: Ruime kansen voor de vele kinderen en jongeren in het gebied
- Prioriteit 2: Een ruimer aanbod van kunst, cultuur, sport en sociale voorzieningen in de wijk
- Prioriteit 5: Groen en Duurzaam IJburg en Zeeburgereiland

Wat gaan we doen en met wie

In 2021 gaan we aantal maatregelen uitvoeren voor korte termijn verbeteringen:
- Versterken natuurwaarden: herstel paddenpoelen, verbeteren vleermuisbunker, minder toegankelijk maken van ARK zone, met tegelijkertijd verbinding naar het kanaal door middel van loopbrug. Door ingrepen in de waterhuishouding wordt het gebied natter en daardoor beter beschermd.
- Het hondenuitlaatgebied wordt vergroot en tegelijkertijd duidelijker afgeschermd van de rest van het park, zodat duidelijk is waar honden los mogen lopen en natuur eromheen beschermd wordt. Het puinpad wordt vernieuwd, zodat het beter gebruikt kan worden door wandelaars.
- De toegang tot het water (aan de noordzijde van het park) wordt verbeterd.
- Er worden 2 tijdelijke halve velden aangelegd (1 voetbal, 1 hockey), zodat de wachtlijsten voor de jongste jeugd worden verkort.

We gaan als gemeente ook beter zorgen voor het Diemerpark: beheer en onderhoud systematischer oppakken, meer het publiek en partners betrekken bij het park (onder andere door een beheercommissie)

en meer communicatie over het bijzondere karakter. Mogelijk kan een parkconciërge hier een rol in spelen.
Het park moet beter verbonden worden met de omgeving; de recreatieve fietsroute richting Muiden/Diemen is populair maar kent momenteel aantal knelpunten. Bij het staartstuk richting Diemen is het fietspad op de dijk te smal; we maken voorstellen voor verbreding van dit pad en dat geldt ook voor de aansluiting tussen Rieteiland Oost en de fietsroute op Diemerzeedijk. Tussen Nesciobrug en Steigereiland wordt de Diemerzeedijk aangepast om een breder profiel te maken, conform het eerder aangepast stuk richting Amsterdamse brug. De fietsroute over de Nesciobrug willen we veiliger maken onder andere door aanpassing van de verlichting en goedoverzicht op de kruising van de fietspaden.

Voor langere termijn wordt het deel van park waar het sportpark ligt ingrijpend veranderd: met uitbreiding van 4 velden, een betere ecologische inpassing in het park en een gezamenlijke sportaccommodatie. Hiervoor moet het bestemmingsplan aangepast worden. De uitvoering hiervan zal gefaseerd zijn en is afhankelijk van meerjarige budgetten.

Activiteiten

- Afmaken en uitvoeren plan van aanpak vernieuwen en onderhouden Diemerpark:
  - Natuurwaarden versterken
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
  - Hondenuitlaatgebied en andere recreatie
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam
  - Fietsverbindingen Diemerpark
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
  - Vernieuwing sportpark
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: Sociaal - Sport en Bos
  - Beheer en onderhoud op orde brengen en houden
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadswerken

Focusopgave 3
Sterkere Buurtverbinding

Aanleiding

In een nieuw stedelijk gebied is verbondenheid tussen buurtbewoners niet vanzelfsprekend. Kenmerkend voor IJburg/Zeeburgereiland is dat er veel mensen met verschillende leefstijlen door elkaar heen wonen en dat het aantal jongeren toeneemt. Hoewel het gebied objectief gezien steeds veiliger wordt, blijven veel mensen zich onveilig voelen. Ook worden er in snel tempo nieuwe buurten en woningen gebouwd. De eerste bewoners van Centrumeiland zijn er al. Het is daarom ook van belang te werken aan verbinding tussen bewoners van bestaande en nieuwe stadswijken.

Beschrijving focusopgave

We willen buurtnetwerken aanjagen en versterken, en het gevoel in een prettige wijk te wonen bevorderen. We willen er voor zorgen dat nieuwe bewoners zich snel thuis voelen op IJburg /Zeeburgereiland. Bewoners met initiatieven op dit gebied willen we ondersteunen.

Beoogde doelen

- Sterkere verbondenheid tussen buurtgenoten, ook tussen bewoners van nieuwe en bestaande buurten.
- Alle groepen zijn zichtbaar in de buurt en kunnen zichzelf zijn, in het bijzonder LHBTI+.
- Tijdelijke initiatieven op bouwgrond. Dit komt ten goede aan bewoners van bestaande en nieuwe wijken en dragen op positieve manier bij aan het ‘op de kaart zetten’ van het gebied.
- De Pampuslaan ontwikkelt zich tot een goed bereikbaar, schoon, veilig en aantrekkelijk winkel- en verblijfsgebied.
- Verbetering van de leefbaarheid Steigereiland Noord.

- De Urban Sport Zone en de sportvelden in de Sportheldenbuurt op het Zeeburgereiland zijn succesvolle functies die goed worden gebruikt, in een goede balans met de buurt.
- Een warm welkom voor de statushouders en studenten die in het nieuwe Startblok Zeeburg komen te wonen.
- Meer kunst in de openbare ruimte.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Participatief en digitaal

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 3: Veilig en prettig samenleven in een nieuwe gemengde wijk

Wat gaan we doen en met wie

De nadruk ligt op het stimuleren van sociale verbindingen. Dit doen we onder meer door warm welkom van bewoners in de nieuw gebouwde buurten en het verbinden van bewoners van nieuw gebouwde en bestaande buurten. We faciliteren buurtgerichte bewonersinitiatieven, waaronder initiatieven op tijdelijk beschikbare bouwkavels. Een nauwe samenwerking met de projectteams van de nieuwe gebieden is daarin cruciaal.
Wereldhuiskamer SET is gevestigd in het startblok voor statushouders en jongeren op IJburg, en functioneert als actieve buurtcommunity en informeel steunsysteem voor kwetsbare bewoners in en om het blok. We onderzoeken met de community wat de mogelijkheden zijn voor verdere doorontwikkeling en inbedding in de wijk.
We gaan door met het opzetten van het Fonds IJburg, dat als doel heeft reguliere evenementen op IJburg financiële stabiliteit te bieden door het aanboren van lokale financiële steun. Hiervoor zijn in 2020 een aantal stappen gezet, maar door Corona is een flinke vertraging opgelopen.

Samen met woningcorporaties werken we aan leefbaarheid in de buurten en waar nodig specifiek rond een aantal blokken. Op Steigereiland Noord hebben bewoners recent het initiatief genomen om het aanzicht van de wijk op het gebied van schoon en groen te verbeteren en te werken aan betere buurtverbinding tussen bewoners van huur- en koopwoningen. Het stadsdeel en bewoners zetten zich hier het komende jaar samen voor in. De Pampuslaan wordt steeds meer een gebied vol activiteiten: winkels, bouwactiviteiten ten behoeve van IJburg 2e fase (bruggen, wegen, land en gebouwen), een doorgaande route naar het strand, het IJburgcollege dat zich manifesteert in de buurt, de komst van Factor IJ (het voormalige CBK) en een verzamelplek voor jongeren uit de omgeving. We willen hier met bewoners en ondernemers een levendig en leefbaar 'subcentrum' van IJburg realiseren. Daartoe willen we met alle betrokkenen, bewoners, ondernemers, professionals, een netwerk vormen en onderhouden, zodat samenwerking op belangrijke thema's, knelpunten of kansen tot stand kan komen. Concrete verbeterpunten pakken we op.

Bijzondere aandacht krijgt de Sportheldenbuurt, waar veel bezoekers van buiten de buurt komen om gebruik te maken van Urban Sport Zone. We willen van de Urban Sport Zone een ontmoetingsplek maken voor mensen van alle leeftijden waarbij er een positieve sfeer heerst. We gaan in samenwerking met partners gericht bewoners én bezoekers/urban sporters betrekken bij het versterken van de sociale samenhang en cohesie. Daarvoor is in 2020 al flink geïnvesteerd en dit wordt verder uitgebreid en vormgegeven in 2021. Daarnaast wordt in de zomer van 2021 het nieuwe sportpark opgeleverd. Het sportieve hart van de Sportheldenbuurt is dan afgerond. Afhankelijk van de ontwikkelingen rondom Corona zal dit gebruikt

worden om de onderlinge contacten te versterken. Eventuele (kleinschalige) activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met het onderwijs, de sportaanbieders en welzijnspartners. Stichting Vreedzaam is één van de partners die op het eiland actief zijn in opdracht van het stadsdeel. De grote diversiteit op het Zeeburgereiland brengt kansen mee: hoe zetten we deze in ten behoeve van de leefbaarheid? Stichting Vreedzaam is gespecialiseerd om deze processen te begeleiden en de energie die er is op het eiland positief te benutten.

Voor de statushouders en studenten die eind 2021 in het startblok Zeeburg komen te wonen realiseren we in samenwerking met de Key, de buurt en professionele partners een warm welkom en een maatschappelijk programma. Dit programma zal deels plaatsvinden in 'Doebaai' dat op de aanliggende kavel zal worden gerealiseerd door de winnaar van de tender.

De realisatie van een kunstwerk in het Steigerpark is het sluitstuk van een proces dat in 2018 is gestart. In 2019 en 2020 is gewerkt aan het formuleren van de randvoorwaarden van het kunstwerk 'to be', om vervolgens via een longlist van kunstenaars en een shortlist te komen tot 2 kunstenaars die een opdracht hebben gekregen voor een schetsmodel. Zij zijn gekozen door een voor dit doel ingestelde lokale IJburgse 'kunstcommissie', bestaande uit ongeveer een 12-tal bewoners, de gebiedsmakelaar en de ontwerper van het park, waarbij ook de cultuurmakelaar en leden van het stadscuratorium betrokken zijn geweest. Na een digitale stemming zal het gekozen kunstwerk in 2021 gerealiseerd worden in het Steigerpark.

Activiteiten

- Ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op buurtverbinding
  - zoals Programmering Joris Ivensplein, Wereldhuiskamer SET IJburg
  - Vrijland en andere tijdelijke initiatieven op bouwkavels
  - Vreedzaam Sportheldenbuurt

  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Leefbaarheid in de buurten
  - Integrale aanpak Pampuslaan samen met alle betrokkenen.
  - Verbetering leefbaarheid Steigereiland Noord samen met bewoners.
  - Voortzetten blokaanpak samen met woningcorporaties
  - Fonds IJburg verder brengen, dat als doel heeft reguliere evenementen op IJburg financiële stabiliteit te bieden door het aanboren van lokale financiële steun.

  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- In goede banen leiden van de Urban Sport Zone en de sportvelden in de Sportheldenbuurt samen met alle betrokkenen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Warm welkom voor bewoners van nieuwe buurten, zoals van het Centrumeiland en voor de statushouders en studenten die in het nieuwe Startblok Zeeburg komen te wonen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam
- Kunstwerk Steigerpark realiseren
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

Focusopgave 4
IJburg aan het Water

Aanleiding

De ontwikkeling van IJburg is een uniek project: een nieuwe woonwijk op kunstmatige eilanden in het IJmeer. Het ruime water rondom IJburg en Zeeburgereiland en de nog voortgaande gebiedsontwikkeling bieden kansen voor sport en recreatie op het water, en voor het milieu. Maar het biedt ook uitdagingen door conflicterende belangen en onveilige situaties die voorkomen moeten worden.

Beschrijving focusopgave

Op IJburg 1e fase zijn de eilanden ter bescherming tegen het buitenwater omringd met een primaire waterkering, die aan de luwzijde is ingericht als openbare ecologische ruimte. In de loop van de tijd is de inrichting van de oeverzones echter sterk gewijzigd en is bovendien het gebruik flink toegenomen. Toegang tot het water is belangrijk voor alle IJburgers, maar zonder goede regulering wordt door het intensieve gebruik de natuur aangetast en ontstaat op zomerse dagen overlast: veel mensen, vlakbij woningen, die luidruchtig plezier hebben in water en groen. We zetten de uitvoering van het 'Plan van aanpak Inrichting en gebruik van groene oevers Ijburg', dat in 2019 is vastgesteld, voort. Het plan heeft tot doel de toegang tot het water voor alle IJburgers te verbeteren, met behoud van de natuur en met oog voor de leefbaarheid van direct omwonenden. De situatie verschilt per eiland en voor elk eiland is een andere aanpak nodig.

De voortgaande uitbreiding van het gebied vraagt om afstemming van alle keuzes en kansen rondom inrichting en gebruik van het water. Om toe te zien op een samenhangende ontwikkeling heeft de gemeente Amsterdam het programma Waterrecreatie en Ecologie opgesteld en de uitvoering hiervan wordt voortgezet.

Het strand IJburg biedt een mooie voorziening voor de stad Amsterdam, maar ligt in een omgeving waar intensief wordt gewerkt aan gebiedsontwikkeling en daardoor is de situatie voortdurend in verandering. Dit leidt tot een complexe opgave rond gebruik en beheer. In 2020 is gebleken dat het strand veel gebruikt wordt. Er zijn een aantal ernstige ongelukken gebeurd en de sfeer was niet altijd even prettig. In 2021 is meer aandacht nodig voor een veilig en plezierig gebruik door iedereen. Het ontwerp van het strand wordt hier beter op aangepast, onder andere door meer te werken met zones voor verschillende doelgroepen en beter aangeven van het zwemgebied. Het toezicht op het strand wordt meer gericht op integraal beheer en gastheerschap. De samenwerking met de reddingsbrigade wordt voortgezet.

Beoogde doelen

- Het strand van Strandeiland is ontdekt als een prachtige plek om te recreëren. We willen zorgen voor een veilig en schoon strand en zwemwater, wat positief gedrag stimuleert en bijdraagt aan het positieve beeld over IJburg.
- We willen de recreatie in goede banen leiden en overlast aanpakken, onder meer door het bieden van meerdere gelegenheden, zodat recreatie zich kan verspreiden.
- Toegang tot en beleving van het water en de groene oevers verbeteren, met behoud van de natuur en oog voor de leefbaarheid van omwonenden.
- Balans tussen uitbreidende waterrecreatie en ecologische waarden in het gebied.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Gezonde en duurzame stad
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 5: Groen en Duurzaam IJburg en Zeeburgereiland
- Prioriteit 2: Een ruimer aanbod van kunst, cultuur, sport en sociale voorzieningen in de wijk
- Prioriteit 3: Veilig en prettig samenleven in een nieuwe gemengde wijk

Wat gaan we doen en met wie

Rond het strand IJburg willen we actief een regierol pakken en een actieve partner zijn in de samenwerking met gebiedsontwikkeling, zodat het strand en zwemwater veilig zijn, positief gedrag stimuleren en bijdragen aan een positief beeld over IJburg.

We gaan door met de uitvoering van het Programma Waterrecreatie en Ecologie en werken daarin samen met gebiedsontwikkeling, om te zorgen voor samenhang tussen de projecten. Op IJburg 1e fase werken we aan spreiding van de zomerrecreatie onder meer door realisatie van een recreatiesteiger aan de designstrip op Steigereiland Zuid en een recreatiesteiger op de kop van Haveneiland. Hierover wordt overleg met de buurt opgestart aan de hand van een voorlopig ontwerp.

De ervaringen die dit jaar zijn opgedaan met het oever- en steigerproject op Steigereiland Zuid bieden een goede basis om op de andere eilanden verder te gaan. De aandacht voor de oevers en steigers die in 2020 op Steigereiland Zuid heeft plaatsgevonden, breiden we in 2021 uit naar de Rieteilanden. De situatie verschilt per eiland, maar het uitgangspunt is steeds de oevers van IJburg zo toegankelijk mogelijk maken

voor alle bewoners en bezoekers. We doen dit steeds in samenspraak met bewoners. Op plaatsen waar zomerrecreatie leidt tot overlast is stedelijke inzet wat betreft beleid en handhaving cruciaal. De aanpak bestaat verder onder meer uit het opstellen van gebruiksovereenkomsten voor de steigers door Vastgoed, met mede werking van VTH, het spreiden van recreatie om overlast te verminderen, opstellen van leefregels door het stadsdeel en het vervolgens handhaven hierop door THOR. Ook worden informatieborden geplaatst over het ecologisch beheer van de groene oevers en de daar aanwezige natuurwaarden en eventueel plaatsen van borden met afspraken over leefregels voor het gebruik van de oevers. Stadswerken is hierin een belangrijke partner. Ten slotte worden vanuit het stadsdeel de ervaringen ingebracht in de stedelijke discussie over zwemmen in open water, met het doel meer mogelijkheden te creëren om zwemmen in open water beter te kunnen faciliteren.

Activiteiten

- Strandseizoen 2021:
  - Tijdelijk strand en voorzieningen aanleggen
  - Verplaatsen informatiecentrum

  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Grond en Ontwikkeling
  - Beheer en gebruik van strand organiseren:
    - Aanstellen van 'strandconciërges' voor dagelijkse afstemming tussen alle betrokken partijen bij het strand.
    - Samenwerking met de reddingsbrigade voor inzet op drukke dagen en het opleiden van vrijwilligers.
    - Programmering voor jong en oud, onder andere uitleen van sportmaterialen.

  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Programma Waterrecreatie en Ecologie: Realisatie 2 recreatiesteigers.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Grond en Ontwikkeling

- Oeveraanpak:
  - Afsluiten gebruiksovereenkomsten openbare steigers verschillende eilanden
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Gemeentelijk Vastgoed
  - Plaatsen informatieborden over ecologische en natuurwaarden en overleefregels op de oevers
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadswerken
  - Oever aanpak verbreden naar andere eilanden
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam
  - Handhaving openbaarheid oevers
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte
  - Zwemwaterbeleid in open water verbeteren
    (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

Focusopgave 5
Vergroenen en verduurzamen

Aanleiding

Vergroening van IJburg, Zeeburgereiland blijft een belangrijk thema. De nabijheid van het water en de rust van het Diemer-park worden door bewoners gewaardeerd, maar wat bewoners missen is meer groen in de directe woonomgeving. Ook is er onder bewoners van dit gebied een sterke motivatie om bij te dragen aan allerlei aspecten van duurzaamheid.

Beschrijving focusopgave

Bewoners op IJburg, Zeeburgereiland hebben veel vragen en ideeën met betrekking tot vergroening van de stedelijke omgeving. Groen maakt een buurt niet alleen aantrekkelijker, het helpt ook de hittestress in de stad te verlichten. Groene daken bevorderen de biodiversiteit en de daken bieden hiervoor goede mogelijkheden. Ook zijn bewoners zeer betrokken bij duurzaamheids- en milieuthema's, zoals de circulaire economie, bestrijding van zwerfafval, afvalscheiding en een klimaat neutrale stad. Voor het verwezenlijken van de stedelijke ambities op het vlak van duurzaamheid zoals beschreven in het coalitieakkoord, is deze burgerbetrokkenheid van cruciaal belang. De opgave is deze burgerbetrokkenheid te ondersteunen. Specifiek voor IJburg 1e fase doet zich een bijzondere kans voor. Er zijn gelden beschikbaar die de ontwikkelaars van IJburg 1e fase apart hebben gezet voor investeringen in duurzaamheid. Omdat dat budget destijds niet geheel is uitgegeven, is dit bedrag 400.000 euro nu beschikbaar gekomen. Het stadsdeel wil dit duurzaamheidsfonds samen met bewoners de komende jaren besteden aan duurzaamheid in dit gebied.

Beoogde doelen

- Ondersteuning bieden aan lokale initiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Amsterdam.
- Groenere straten en pleinen van IJburg en Zeeburgereiland.
- Meer bewoners zijn zelf actief bij vergroening van hun buurt. Dit doen wij door ondersteuning bij realisatie van bewonersinitiatieven die gericht zijn op vergroening van de stedelijke omgeving.
- Benutten van het duurzaamheidsfonds voor IJburg 1e fase.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Gezonde en duurzame stad
- Fijne buurten, leefbare stad
- Participatief en digitaal

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 5: Groen en Duurzaam IJburg en Zeeburgereiland

Wat gaan we doen en met wie

Duurzaamheid is bij uitstek een onderwerp waar we samen met bewoners en andere partners aan kunnen werken, zoals met IJburg Schoon. Hierbij benutten we ook stedelijke budgetten zo veel mogelijk. Een interessante kans biedt daarbij de samenwerking met de beoogde banenmotors rond duurzaamheid die zijn opgenomen in de gemeentebegroting 2021. Mogelijk is een combinatie te maken met het duurzaamheidsfonds IJburg. Voor het duurzaamheidsfonds gaan we in nauwe samenwerking met IJburgers op zoek naar een passende besteding.

We faciliteren vergroeningsprojecten waar bewoners het initiatief toe nemen. Door de betrokkenheid van het stadsdeel kunnen deze projecten daadwerkelijk van de grond komen. In 2021 willen we met name initiatieven die al eerder zijn aangedragen tot uitvoering brengen.

Activiteiten

- Steunen van lokaal initiatief dat bijdraagt aan duurzaamheidsambities van de gemeente Amsterdam.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Steunen van bewonersinitiatief gericht op vergroening van de stedelijke omgeving.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Besteden van het duurzaamheidsfonds IJburg 1e fase
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

Focusopgave 6
Sterke lokale economie en werkgelegenheid

Aanleiding

Het economisch klimaat is en blijft een punt van aandacht voor het gebied IJburg en door coronamaatregelen zullen ondernemers, waaronder ook ZZP'ers, het in 2021 nog extra moeilijk krijgen. De impact zal groot zijn, omdat ondernemen op IJburg extra lastig is als gevolg van het beperkte verzorgingsgebied vanwege de decentrale ligging van IJburg. Ook is er een groot aandeel gezinnen met weinig tijd in combinatie met weinig toerisme in het gebied. Online winkelen neemt door corona een grotere vlucht, zeker op IJburg, en heeft impact op winkelbezoek. Ook algemene trends in de Retail sector, zoals technologische ontwikkelingen en verduurzaming, hebben invloed op winkels en winkelstraten. Alles bij elkaar voldoende aanleiding om dit onderwerp in 2021 in het gebiedsplan op te nemen en een aantal ondersteunende maatregelen in te zetten. We richten ons specifiek op IJburg en niet op Zeeburgereiland omdat deze gebieden heel ander karakter hebben.

Beschrijving focusopgave

De opgave is om samen met ondernemers te kijken waar voor IJburg de mogelijkheden zijn om de gevolgen van de coronacrisis te boven te komen. We willen beter inzicht krijgen in de sterkte en zwakte van dit specifieke gebied. Ook voor (jonge) bewoners is aandacht nodig waar het gaat om het creëren van kansen op de arbeidsmarkt in de vorm van werk of stages.
Er is aandacht nodig voor de aantrekkelijkheid van IJburg voor bezoekers en de communicatie hierover.

Beoogde doelen

- Sterke lokale economie met vitale ondernemers.
- Ondernemers vervullen een sociale functie in hun wijk.
- Meer stages en werkgelegenheid voor jongeren op IJburg stimuleren.
- IJburg is aantrekkelijk voor bezoekers.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Kansengelijkheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 6: Sterke lokale economie
- Prioriteit 2: Een ruimer aanbod van kunst, cultuur, sport en sociale voorzieningen in de wijk

Wat gaan we doen en met wie

Bevorderen van samenwerking tussen ondernemers is deze tijd van corona extra belangrijk. IJburg heeft op dit moment twee ondernemersverenigingen, waarvan één BIZ. Het is zichtbaar welke positieve impact dit kan hebben op het gebied. Met sterke ondernemersverenigingen wordt het eenvoudiger om elkaar te vinden en gezamenlijk het gemeenschappelijk belang voor Ijburg uit te dragen op verschillende onderwerpen. De economische clusters waar ondernemers de ambitie hebben om zich te verenigen maar door tijdgebrek en daadkracht nog niet zover zijn, zullen wij hierbij extra ondersteunen. We zetten in op het stimuleren van lokale bestedingen en helpen 100% IJburg in het zichtbaar maken van de fysiek aanwezige en de niet zichtbare ondernemers. De Reuringmarkt is een belangrijk onderdeel van de economie op IJburg en ontmoetingsplek voor bewoners. De samenwerking met winkelcentrum WIJburg is cruciaal. Duidelijke kaders zijn daarvoor van belang. In 2020 is het concept instellingsbesluit vrijgegeven voor inspraak. In 2021 wordt dit vastgesteld door het stadsdeel. We blijven de samenwerking bevorderen en zullen regelmatig evalueren met alle betrokkenen.

Door Corona is de werkgelegenheid verslechterd, dat geldt ook voor jongeren. Het vinden van stageplaatsen wordt in de huidige situatie steeds lastiger. We willen hen hierbij helpen door lokale bedrijven, WPI en jongerenwerk met elkaar te verbinden.

We bevorderen de aantrekkelijkheid van IJburg voor bezoekers van buiten het gebied. Dit in samenwerking met ondernemers en hun organisaties. Rond het strand en het Informatiecentrum IJburg ligt hier een mooie kans om te benutten.

Activiteiten

- Versterken lokale economie door ondersteuning bij:
  - verenigen ondernemers van de Pampuslaan, Designstip, IJburglaan/Diemerparklaan
  - Initiatieven door ondernemers ondersteunen

- Verkennen welke positieve kansen de economische transformatie van winkelgebieden biedt (investeren in marketing, winkelgebied als verblijfsgebied, online platform koop lokaal, gezamenlijke pick-up points, gezamenlijke sites etc.)
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Aanjagen kansen op werk en stageplaatsen voor IJburgse jongeren.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- Kansen benutten om bezoekers naar IJburg te trekken en te verwelkomen, door inzet communicatiemiddelen en bijvoorbeeld door betere samenwerking met partijen die rondleidingen organiseren over architectuur en stedenbouw.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam